

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2606

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 1001

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

Micro Economic Analysis - I

(2013 Pattern) (Credit System)

Time :3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :-

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer each question in 250 words.*
- 4) *Answer should be precise and to the point.*

Q1) Explain the nature of basic economic problems of scarcity and choice. [10]

OR

Examine the nature and working of market and price mechanism.

Q2) Explain the concepts of equilibrium and floor price and ceiling price [10]

OR

Differentiate critically between the cardinal and ordinal utility approach.

Q3) Explain the diminishing marginal utility theory with a suitable example and diagram. [10]

OR

What is an indifference curve? Explain the properties of indifference curve.

Q4) Critically explain the revealed preference theory of demand. [10]

OR

Explain with diagrams the concept of cross elasticity in the demand for different kinds of goods.

Q5) Discuss various concepts of costs and revenue in production. [10]

OR

What are the problems of measurement of Social welfare?

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2606

[5304] - 1001

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

Micro Economic Analysis - I

(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :ह 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) प्रत्येक प्रश्नांची 250 शब्दांत उत्तरे लिहा.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहावी.

-
- प्र.1) दुर्मिळता आणि निवडीच्या मूलभूत अर्थिक समस्या स्पष्ट करा. [10]
किंवा
बाजारपेठा आणि किंमतयंत्रणा यांच्या स्वरूप व कार्यपध्दतीचे परीक्षण करा.
- प्र.2) समतोला, किमान किंमत आणि कमाल किंमत या संकल्पना स्पष्ट करा. [10]
किंवा
अंकदर्शी आणि क्रमदर्शी उपयोगिता दृष्टीकोनाची टीकात्मक तुलना करा.
- प्र.3) योग्य उदाहरण आणि आकृतीसह घटत्या उपयोगिता सिध्दांताचे स्पष्टीकरण द्या. [10]
किंवा
समवृत्ती वक्र म्हणजे काय ? समवृत्ती वक्राची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- प्र.4) मागणीच्या प्रकट पसंती सिध्दांताचे टीकात्मक स्पष्टीकरण करा. [10]
किंवा
विविध प्रकारच्या वस्तूंमधील छेदक लवचिकतेच्या संकल्पनेचे आकृतीच्या साह्याने स्पष्टीकरण करा.
- प्र.5) उत्पादन खर्च आणि प्राप्तीच्या विविध संकल्पनांची चर्चा करा. [10]
किंवा
समाज कल्याण मापनातील समस्या कोणत्या.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2607

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 1002

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

EC - 1002 - PUBLIC ECONOMICS - I

(2013 Pattern) (Credit System) Compulsory

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :-

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer Should be precise and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) State and explain the changing perspective of government in mixed Economy. [10]

OR

Discuss government as an agent for economic planning and development.

Q2) Explain the wagner's law of increasing state activities. [10]

OR

Explain the wiseman - peacock hypothesis of public expenditure.

Q3) Discuss the contribution of samuelson and musgrave in demand revealing schemes for public goods. [10]

OR

Discuss in details the zero base budget.

Q4) State and explain the meaning and types of taxable capacity. [10]

OR

Discuss the structure and growth of public expenditure.

Q5) Explain the concept of merit goods and public goods with suitable examples. [10]

OR

Explain the different concepts of burden of tax.

Total No. of Questions : 5]

P2607

[5304] - 1002

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

EC - 1002 - PUBLIC ECONOMICS - I

(2013 Pattern) (Credit System) Compulsory

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शावितात.
3) उत्तरे नेमकी व मद्देसुद असावित.
4) प्रत्येक प्रश्नांची उत्तर 250 शब्दांत लिहा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहावी.

प्र.1) मिश्र अर्थव्यवस्थेतील सरकारची बदलती भूमिका सांगा व स्पष्ट करा. [10]

किंवा

सरकार 'नियोजन' व 'विकासातील' एक अभिकर्ता - चर्चा करा.

प्र.2) राज्याच्या वाढत्या जबाबदाऱ्यांबाबतचा वॅगनर यांचा नियम स्पष्ट करा. [10]

किंवा

वाईजमन - पिकाॅक यांच्या सार्वजनिक खर्चाच्या गृहीत कल्पना स्पष्ट करा.

प्र.3) सॅम्युएलसन व मसग्रेव्ह यांचे सार्वजनिक वस्तूसाठीच्या मागणी प्रकटीयोजनांमधील योगदानाविषयी चर्चा करा. [10]

किंवा

शून्यांधारीत अर्थसंकल्पावर सविस्तर चर्चा करा.

प्र.4) 'करदेयपात्रता' संकल्पनेचा अर्थ सांगून त्याचे प्रकार स्पष्ट करा. [10]

किंवा

सार्वजनिक खर्चाची रचना व वृद्धी स्पष्ट करा.

प्र.5) गुणाधारीत वस्तू व सार्वजनिक वस्तू या संकल्पना उदाहरणासह स्पष्ट करा. [10]

किंवा

कर भाराच्या विविध संकल्पना स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2608

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 1003

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

EC-1003- International Trade.

(2013 Pattern) (Credit System)

Time :3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :-

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer Should be precise and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) Explain the Heckscher - ohlin theory of International trade. **[10]**

OR

Terms of trade are always adverse to underdeveloped countries explain it.

Q2) Explain the stolper samulson theorem **[10]**

OR

Comment on the changes in composition of Global trade since.1991

Q3) Explain the factors determining terms of trade. **[10]**

OR

Explain the effects of W.T.O. on Indian Economy.

Q4) Distinguish between absolute and comparative advantage. State How two trading nations could gain from trade. **[10]**

OR

Explain the causes behind the increased contribution of services in global trade.

Q5) Explain the comparative cost theory with the help of ricardo's model. **[10]**

OR

Explain the concept of terms of trade. State types of net barter terms of trade and gross barter terms of trade.

Total No. of Questions : 5]

P2608

[5304] - 1003

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

EC-1003- International Trade.

(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शावितात.
3) उत्तरे समर्पक व मुद्देसूद असावित.
4) प्रत्येक 250 शब्दांत उत्तरे लिहा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहावी.

प्र.1) हेश्चर -ओहलीन यांचा आंतरराष्ट्रीय व्यापाराचा सिध्दांत स्पष्ट करा. [10]

किंवा

अल्पविकसित देशांना व्यापारशर्ती नेहमी प्रतिकूल असतात. स्पष्ट करा.

प्र.2) स्टॉल्पर सॅम्युअलसन प्रमेय स्पष्ट करा. [10]

किंवा

1991 नंतर जागतिक व्यापार रचनेतील बदलांवर भाष्य करा.

प्र.3) व्यापारशर्ती ठरवणारे घटक विशद करा. [10]

किंवा

जागतिक व्यापार संघटनेचा भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील परीणाम स्पष्ट करा.

प्र.4) निरपेक्ष व सापेक्ष लाभ यामधील फरक सांगा आंतर राष्ट्रीय व्यापारापासून दोन देशांना लाभ कसा होतो ते सांगा. [10]

किंवा

जागतिक व्यापारामधील सेवा व्यापाराच्या वाढीव योगदानामागील कारणे स्पष्ट करा.

प्र.5) रिकार्डो यांच्या प्रतिमानाच्या सहाय्याने तुलणात्मक खर्च सिध्दांत स्पष्ट करा. [10]

किंवा

व्यापार शर्तीची संकल्पना सांगून निव्वळ वस्तु व्यापार शर्ती व स्थूल वस्तु व्यापार शर्ती प्रकार स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2609

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 1004

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

EC-1004- Indian Economic Policy (Optional)

(2013 Pattern) (Credit System)

Time :3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :-

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer Should be precise and to the point.*
- 4) *Answer in 250 word each.*

Q1) Explain the problems of Indian labour market. **[10]**

OR

Explain the problems of Indian agriculture market.

Q2) Explain causes of population migration of from rural to urban **[10]**

OR

Explain objectives and limitations of monetary policy of R.B.I.

Q3) Explain the trends and structure of National Income. **[10]**

OR

Discribe the growth and pattern of Industrilization in post reform period.

Q4) Explain the concept of privatization and disscuss obstacle in the way of privatization. **[10]**

OR

State the concept of small scale Industries and explain the problems of the Indian small scale Industries.

Q5) Evaluate the social Infrastructural Development. **[10]**

OR

Explain in detail Demographic features to India.

Total No. of Questions : 5]

P2609

[5304] - 1004

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

EC-1004- Indian Economic Policy (Optioanl)

(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.
4) प्रत्येक प्रश्नांची उत्तरे 250 शब्दांत लिहा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) भारतीय श्रम बाजाराच्या समस्या स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतीय शेतमाल विक्रीव्यवस्थेतील दोष स्पष्ट करा.

प्र.2) ग्रामीण - शहरी लोकसंख्या स्थलंतरणाची कारणे स्पष्ट करा. [10]

किंवा

रिझर्वे बँक ऑफ इंडियाचे मौद्रिक धोरणाची उद्दीष्टे व मर्यादा सांगा.

प्र.3) राष्ट्रीय उत्पन्नाची प्रवृत्ती व रचना स्पष्ट करा. [10]

किंवा

आर्थिक सुधारणानंतरच्या काळातील औद्योगिकीकरणाची वाढ आणि रचना (आकृतीबंध) स्पष्ट करा.

प्र.4) खाजगीकरण ही संकल्पना स्पष्ट करून खाजगीकरणाच्या मार्गातील अडथळे सविस्तर लिहा. [10]

किंवा

लघुउद्योग ही संकल्पना सांगा आणि भारतातील लघुउद्योगाच्या समस्या स्पष्ट करा.

प्र.5) सामाजिक संरचनेच्या विकासाचे मूल्यमापन करा. [10]

किंवा

भारतातील लोकसंख्येची वैशिष्टे सांगा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2610

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 1005

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

Labour Economics (Optional Paper - II)

(2013 Pattern) (Credit System)

Time :3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :-

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) Answer should be precise and to the point.
- 4) Answer in 250 words each.

Q1) Explain the characteristics of Indian Labour market. [10]

OR

Explain the nature, Scope and Importance of labour economics.

Q2) Critically examine the marginal productivity theory of labour. [10]

OR

Take the review of wage policy in Indian since reforms period.

Q3) Explain the causes and effects of labour migration. [10]

OR

Explain how labour absenteeism affects the efficiency of firm suggest the remedies to reduce the labour absenteeism.

Q4) What are the causes of Industrial disputes. [10]

OR

Explain the growth and structure of labour union in India.

Q5) Discuss recent trends in female worker's policy in India. [10]

OR

Explain the child labour policy in India.

Total No. of Questions : 5]

P2610

[5304] - 1005

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

Labour Economics (Optional Paper - II)

(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शावितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावित.
4) प्रत्येक प्रश्नांची उत्तर 250 शब्दांत लिहा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) भारतीय श्रम बाजाराची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [10]

किंवा

श्रम अर्थशास्त्राचे स्वरूप, व्याप्ती आणि महत्व स्पष्ट करा.

प्र.2) वेतनाच्या सीमांत उत्पादकता सिद्धांताचे टिकात्मक परिक्षण करा. [10]

किंवा

सुधारणाकाळापासूनचा भारतीय वेतन धोरणाचा आढावा द्या.

प्र.3) श्रम स्थलांतराची कारणे आणि परीणाम स्पष्ट करा. [10]

किंवा

उद्योगसंस्थेच्या कार्यक्षमतेवर श्रम अनुपस्थितीचा कसा परिणाम होतो. ते स्पष्ट करा. श्रम अनुपस्थिती कमी करण्यासाठी उपाय सुचवा.

प्र.4) भारतीय औद्योगिक कलहाची कारणे स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतीय कामगार संघटनांचा विकास व रचना स्पष्ट करा.

प्र.5) भारतातील स्त्री - कामगार धोरणातील अलिकडच्या प्रवृत्तीवर चर्चा करा. [10]

किंवा

भारतीय बाल - कामगार धोरण स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P 2611

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 1006

M.A. (Part - I) (Semester - I)

ECONOMICS

EC : Mathematical Economics
(2013 Pattern) (Credit system)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt all questions.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) Answers should be precise and to the point.
- 4) Draw neat diagrams wherever necessary.
- 5) Use of nonscientific calculator is allowed.

Q1) Answer the following questions (any one)

[10]

a) If $A = \{1,2,3,4\}$, $B = \{2,4,5,8\}$, $C = \{3,4,5,6,7\}$,

Find i) $A \cap B$

ii) $B \cap C$

iii) $A \cap (B \cup C)$

iv) $A \cup (B \cap C)$

b) From the following total cost function, Find

i) the AC Function

ii) the MC Function

iii) the critical value at which AC is minimized, and

iv) the minimum average cost

Q2) Answer the following questions. (any One)

[10]

a) A firm sells a product at ₹ 4 per unit. The total cost of the firm for producing x units is given by $c = 20 + 2x + 0.01x^2$. How many units should be made to achieve maximum profit.

P.T.O

- b) Find the elasticity of demand, for the demand function
 $p = -2q^2 + 18$ at $q = 1$

Q3) Answer the following questions (any one) [10]

- a) Compute marginal productivity of labour (L) at $K = 1$ and $L = 2$ for the production function.
 $x = 3KL^2 + 4K^2L + 2L + 2K$.
- b) Explain the following types of matrices.
i) Row matrix	ii) Column matrix
iii) Null matrix	iv) Identity matrix

Q4) Answer the following questions. (any one) [10]

- a) i) If $y = 10x^3 - x^4 - 7x - 21$, find $\frac{dy}{dx}$.
- ii) Evaluate $\frac{dy}{dx}$, if $y = (3x^2 + 2x)(x + 9)$
- b) i) Find the derivation of the function $y = \frac{x^2 + 1}{x - 1}$.
- ii) If $z = y^4 + 3y^3$ and $y = 6x + 9$, find $\frac{dz}{dx}$.

Q5) Answer the following questions (any one) [10]

- a) The demand functions for the two markets and the total cost function of the monopoly firm are given below :
- $$p_1 = 14 - 2q_1 \quad p_2 = 35 - 4q_2 \quad c = 2q_1 + 3q_2 + 4.$$
- Determine the quantities of output that maximize the profit of monopolist and also find the prices of commodities and the maximum profit.
- b) Compute total, Average and average variable costs for the marginal cost function $C = 4 + 7x - 5x^2$, if the total fixed cost is 40.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2612

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 2001

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

Micro Economic Analysis - II

(2013 Pattern) (Credit System)

Time :3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :-

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) Explain the classification of markets based on competition. **[10]**

OR

Explain the equilibrium of a firm in perfect competition with the help of a diagram.

Q2) Explain the short and long run equilibrium of a monopolist. **[10]**

OR

What is price discriminations? What are its types?

Q3) Write a note on product differentiation in monopolistic competition. **[10]**

OR

Explain the features of oligopoly market.

Q4) Explain the concept of 'Nash equilibrium in Game theory. **[10]**

OR

Discuss the Baumol's sales revenue maximisation model.

Q5) Explain fully the marginal productivity theory. **[10]**

OR

Explain arrow's Impossibility theorem.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2612

[5304] - 2001

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

Micro Economic Analysis - II

(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) प्रत्येक प्रश्नांचे उत्तर 250 शब्दांत लिहा.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहावी.

-
- प्र.1) स्पर्धेवर आधारित बाजारपेठांचे वर्गीकरण स्पष्ट करा. [10]
किंवा
आकृतीच्या साहाय्याने पूर्ण स्पर्धेतील उद्योगसंस्थेचा समतोल स्पष्ट करा.
- प्र.2) मत्तेदाराचा अल्पकालीन आणि दीर्घकालीन समतोल स्पष्ट करा. [10]
किंवा
किंमतभेद म्हणजे काय? किंमतभेदाचे प्रकार कोणते?
- प्र.3) मत्तेदारीयुक्त स्पर्धेतील वस्तूभेदावर टीप लिहा. [10]
किंवा
अल्पजनाधिकार बाजारपेठेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- प्र.4) द्यूत सिध्दांतातील 'नॅश समतोलांची संकल्पना स्पष्ट करा. [10]
किंवा
बामोलच्या विक्री प्राप्ती महत्तमता प्रारूपाची चर्चा करा.
- प्र.5) सीमांत उत्पादकता सिध्दांत सविस्तर स्पष्ट करा. [10]
किंवा
अॅरोच्या अशक्यता प्रमेयाचे स्पष्टीकरण द्या.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2613

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 2002

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

EC : Public Economics II

(2013 Pattern) (Credit System) (Compulsory)

Time :3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :-

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) State and explain the sources of public debt. **[10]**

OR

Explain the interrelation between public borrowing and price level.

Q2) State & explain the meaning and various components of budget. **[10]**

OR

Discuss the Interdependance of monetary and fiscal policy.

Q3) Dicsuss in detail the concept of balance budget multiplier. **[10]**

OR

Explain the centre - State financial relationship in India.

Q4) Analyse the recent central budget in detail. **[10]**

OR

Explain the features of Indian Tax System.

Q5) Discuss the effects of deficit financing on Indian Economy. **[10]**

OR

Critically examine the recommendations of Twelfth Finance Commission.

Total No. of Questions : 5]

P2613

[5304] - 2002

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

EC : Public Economics II

(2013 Pattern) (Credit System) (Compulsory)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शावितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.
4) प्रत्येक प्रश्नांची उत्तर 250 शब्दांत लिहा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) सार्वजनिक कर्जाचे मार्ग सांगा व स्पष्ट करा. [10]

किंवा

सार्वजनिक कर्ज आणि किंमत पातळी यामधील सहसंबंध स्पष्ट करा.

प्र.2) अंदाजपत्रकाचा अर्थ सांगून, अंदाजपत्रकाचे विविध घटक स्पष्ट करा. [10]

किंवा

चलनविषयक व राज्यवित्तीय धोरण यांच्या परस्परावलंबना विषयी चर्चा करा.

प्र.3) संतुलीत अंदाजपत्रकीय गुणक या संकल्पनेची सविस्तर चर्चा करा [10]

किंवा

भारतातील केंद्र - राज्य यांच्यातील वित्तीय संबंध स्पष्ट करा.

प्र.4) अलीकडील केंद्रीय अंदाजपत्रकाचे सविस्तर विश्लेषण करा. [10]

किंवा

भारतीय कर पध्दतीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

प्र.5) भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील तुटीच्या अर्थभरण्याच्या परिणामांची चर्चा करा. [10]

किंवा

बाराव्या वित्त आयोगाच्या शिफारशींचे टिकात्मक परिक्षण करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2614

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 2003

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

EC : 2003 - International Finance

(2013 Pattern) (Credit System)

Time :3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :-

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answers should be precise and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) What is balance of payments? Explain the structure and components of balance of payments. **[10]**

OR

What is devaluation? Explain the causes of devaluation of Indian rupee in 1997.

Q2) Explain in detail the advantages of current and capital account convertibility of rupee. **[10]**

OR

Discuss the merits and demerits of flexible exchange rate.

Q3) Give a brief account of growth and dispersion of FDI in India since 1991 **[10]**

OR

Explain in detail the classification of International capital flows.

Q4) Explain the factors responsible for rapid growth of International banks after 1950 **[10]**

OR

Explain the features and growth of euro-currency market.

Q5) Explain the objectives and functions of International monetary fund. (IMF) **[10]**

OR

Explain the performance of Asian Development bank since 1991.

Total No. of Questions : 5]

P2614

[5304] - 2003

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

EC : 2003 - International Finance

(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शावितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.
4) प्रत्येक प्रश्नांची उत्तर 250 शब्दांत लिहा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहावी.

प्र.1) व्यवहार तोल म्हणजे काय? व्यवहारतोलाची रचना आणि घटक स्पष्ट करा. [10]

किंवा

अवमुल्यन म्हणजे काय? 1991 च्या भारतीय रूपयाच्या अवमुल्यनाची कारणे स्पष्ट करा.

प्र.2) चालू व भांडवली खात्यावरील रूपयाच्या परिवर्तनीयतेचे फायदे सविस्तर स्पष्ट करा. [10]

किंवा

बदलत्या विनिमयदराच्या गुण दोषांची चर्चा करा.

प्र.3) 1991 पासून भारतातील थेट परकीय गुंतवणुकीतील वृद्धी आणि विचलन याचा थोडक्यात आढावा घ्या. [10]

किंवा

आंतरराष्ट्रीय भांडवलप्रवाहाचे वर्गीकरण थोडक्यात स्पष्ट करा.

प्र.4) 1950 पासून आंतरराष्ट्रीय बँकाची वेगाने वाढ होण्यास जबाबदार असणारे घटक स्पष्ट करा. [10]

किंवा

युरो चलन बाजाराची वैशिष्ट्ये आणि वाढ स्पष्ट करा.

प्र.5) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीची उद्दिष्टे आणि कार्ये स्पष्ट करा. [10]

किंवा

1991 पासूनचे आशियायी विकास बँकेची कामगिरी स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2615

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 2004

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

EC : 2004 - Agricultural Economics

(2013 Pattern) (Credit System)

Time :3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :-

- 1) *all questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*
- 4) *Answer in 250 words.*

Q1) Evaluate the progress of Indian agriculture during the period of five year plans. **[10]**

OR

Explain the reason of low productivity of Indian agriculture.

Q2) Explain the problems of agricultural labour. **[10]**

OR

Discuss the causes of low efficiency of agricultural labour in India.

Q3) Explain the role of commercial banks in agricultural credit. **[10]**

OR

Explain the role of NABARD in agricultural credit.

Q4) What are the problems of agricultural marketing in India. **[10]**

OR

Explain the effects of WTO on Indian agricultural .

Q5) Explain in details the concept of diversification of agriculture in India. **[10]**

OR

What is food security? Explain the problems of food security in developing countries.

Total No. of Questions : 5]

P2615

[5304] - 2004

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

EC : 2004 - Agricultural Economics

(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शावितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावित.
4) प्रत्येकी उत्तरे 250 शब्दांत लिहा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहावी.

-
- प्र.1) पंचवार्षिक योजना काळातील भारतीय शेतीच्या प्रगतीचे मुल्यमापन करा. [10]
किंवा
भारतीय शेतीची उत्पादकता कमी असण्याची कारणे स्पष्ट करा.
- प्र.2) शेतमजुरांच्या समस्या स्पष्ट करा. [10]
किंवा
भारतीय शेतमजुरांची कार्यक्षमता कमी असण्याच्या कारणांची चर्चा करा.
- प्र.3) कृषी वित्त पूर्ववठ्यातील व्यापारी बँकांची भूमिका स्पष्ट करा. [10]
किंवा
कृषी वित्त पूर्ववठ्यातील नाबार्डची भूमिका स्पष्ट करा.
- प्र.4) भारतातील कृषी विपननातील समस्या कोणत्या आहेत. [10]
किंवा
जागतिक व्यापार संघटनेचे भारतीय शेतीवरील परिणाम स्पष्ट करा.
- प्र.5) भारतीय शेतीचे विविधीकरण ही संकल्पणा सविस्तर स्पष्ट करा. [10]
किंवा
अन्न सुरक्षा म्हणजे काय? विकसनशिल देशातील अन्न सुरक्षेच्या समस्या स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2616

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 2005

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

EC :- Industrial Economics
(2013 Pattern) (Credit System)

Time :3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :-

- 1) Attempt all questions.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) Answer each question in 250 words.
- 4) Answer should be precise and to the point.

Q1) Explain the problems of public sector industries in India. [10]

OR

What is small scale industry? Write the note on the problems of small scale industries.

Q2) State the meaning of Industrial location and discuss the factors influencing the industrial location. [10]

OR

Critically evaluate the sargent Florence theory of Industrial Location.

Q3) Explain the factors affecting industrial productivity in India. [10]

OR

State the trends in India's industrial employment and explain the measures of generating industrial employment.

Q4) Explain in detail the various forms of foreign capital. [10]

OR

Explain the different sources of industrial finance.

Q5) Explain the problems of small scale Industries. [10]

OR

Explain the problems of micro and small enterprises in India.

Total No. of Questions : 5]

P2616

[5304] - 2005

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

EC :- Industrial Economics
(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :ह 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.
4) प्रत्येक उत्तर 250 शब्दांत लिहा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहावी.

प्र.1) भारतातील सार्वजनिक क्षेत्रातील उद्योगांच्या समस्या स्पष्ट करा. [10]

किंवा

लघु उद्योग म्हणजे काय ? लघु उद्योगांच्या समस्यांवर टिप लिहा.

प्र.2) औद्योगिक स्थानियीकरणाचा अर्थ सांगा आणि औद्योगिक स्थानियीकरणावर प्रभाव टाकणाऱ्या घटकांची चर्चा करा. [10]

किंवा

सार्जेंट फ्लोरेन्स यांचा औद्योगिक स्थानियीकरणाचा सिध्दांताचे टिकात्मक मुल्य मापन करा.

प्र.3) भारतातील औद्योगिक उत्पादकतेवर परीणाम करणारे घटक स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतातील औद्योगिक रोजगाराची प्रवृत्ती सांगुण औद्योगिक रोजगार निर्मितीसाठीचे उपाय स्पष्ट करा.

प्र.4) परकीय भांडवलाचे विविध प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा. [10]

किंवा

औद्योगिक वित्त पूरवठ्याचे विविध स्रोत स्पष्ट करा.

प्र.5) भारतातील लघु उद्योगांच्या समस्या स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतातील सुक्ष्म व लघु उद्योगांच्या समस्या विशद करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P 2617

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 2006

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

EC- 2006 : STATISTICAL TECHNIQUES

(2013 Pattern) (Credit System)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt all questions.
- 2) All questions carry equal marks.
- 3) Use of non-programmable calculator is allowed.
- 4) Symbols have their usual meaning.

Q1) Compute the correlation coefficient between sales and profit information given below and interpret it. [10]

Sales :	100	200	300	400	500	600	700
Profit :	30	50	60	80	100	110	130

OR

Discuss the merits and demerits of Mean Deviation as a measure of dispersion.

Q2) Following is the probability distribution of a discrete random variable. X. Obtain the distribution function and expected value of X. [10]

X:	0	1	2	3	4
P[X=x]:	0.15	0.20	0.25	0.30	0.10

OR

What is non-random sampling? Discuss any two types of non-random sampling

P.T.O

Q3) A bag contains 6 white, 4 red and 10 black balls. Two balls are drawn at random. Find the probability that they will both be black. **[10]**

OR

Explain the types of Estimators and their properties.

Q4) What is mode? Write short note on merits and demerits of mode **[10]**

OR

What is time series analysis? Explain different components of time series.

Q5) Obtain the two regression equations form the following data : **[10]**

X:	6	2	10	4	8
Y:	9	11	5	8	7

OR

Define the following terms :

- Null Hypothesis
- Alternative Hypothesis
- Type II Error
- Mutually Exclusive Event
- Complement of an Event

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2618

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 3001

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

EC : Macro Economics - I

(2013 Pattern) (Credit System) (Core Course)

Time :3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :-

- 1) Attempt all questions.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) Answer should be precise and to the point.
- 4) Answer each question in 250 words.

Q1) What is price Index? Explain the Concept of GDP deflator. [10]

OR

Explain the uses and importance of national income accounting.

Q2) What is neutrality of money? Explain classical and keynesian approach. [10]

OR

Explain with suitable example, keynesian concept of aggregate demand and supply function.

Q3) How LM curve is derived. [10]

OR

Explain the monetary transmission mechanism in classical case and keynesian case.

Q4) Explain multiplier - Accelerator Interaction theory. [10]

OR

What is marginal efficiency of capital? Explain the determinants of marginal efficiency of capital.

Q5) Explain the mundel - Fleming model of open economy. [10]

OR

Explain input - output system of national income accounting.

Total No. of Questions : 5]

P2618

[5304] - 3001

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

EC : Macro Economics - I

(2013 Pattern) (Credit System) (Core Course)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा .
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शावितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.
4) प्रत्येक प्रश्न 250 शब्दांत सोडवा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहावी.

प्र.1) किंमत निर्देशांक म्हणजे काय? 'स्थूल देशांतर्गत संकोचक' स्पष्ट करा. [10]

किंवा

राष्ट्रीय उत्पन्न लेखांकनाचे उपयोग व महत्व स्पष्ट करा.

प्र.2) पैशाची तटस्थता म्हणजे काय? सनातनवादी अर्थशास्त्रज्ञ व केन्स यांचा त्याबाबत दृष्टिकोन स्पष्ट करा. [10]

किंवा

योग्य उदाहरणाच्या सहाय्याने केन्सच्या एकूण मागणी व पुरवठाफलन या संकल्पना स्पष्ट करा.

प्र.3) LM वक्राची निर्मिती कशी होते? [10]

किंवा

सनातन अर्थशास्त्रातील चलनी प्रक्षेपण यंत्रणा व केन्स यांच्या अर्थशास्त्रातील चलनी प्रक्षेपण यंत्रणा स्पष्ट करा.

प्र.4) गुणक आणि प्रवेग यांची संयुक्त प्रक्रिया (महागुणक) स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भांडवलाची सीमांत कार्यक्षमता म्हणजे काय? भांडवलाच्या सीमांत कार्यक्षमतेचे निर्धारक स्पष्ट करा.

प्र.5) मुंडेल - फ्लेमिंग यांचे खुल्या अर्थव्यवस्थेचे प्रतिमान स्पष्ट करा. [10]

किंवा

राष्ट्रीय उत्पन्न लेखांकनाची आदान - प्रदान पध्दती स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2619

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 3002

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

EC - 3002 : Growth and Development - I

(2013 Pattern) (Credit System)

Time :3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precised and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) Distinguish between economic growth and economic development. [10]

OR

Explain the alternative measures of development gap - HDI

Q2) What is meant by poverty? Explain the problem measurement of poverty. [10]

OR

What is meant by inequality? State the measures of inequality.

Q3) Explain the 'Big push theory' of Rosenstein - Rodan. [10]

OR

Critically examine the theory of balanced growth.

Q4) What is migration? Explain the causes of migration. [10]

OR

What is meant by Sex - Ratio? Explain the sex ratio of Indian population.

Q5) Explain the characteristics of less developed countries. [10]

OR

Explain the Solow Model of economic growth.

Total No. of Questions : 5]

P2619

[5304] - 3002

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

EC - 3002 : Growth and Development - I

(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) प्रत्येक प्रश्न 250 शब्दांत सोडवा.
4) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्र.1) आर्थिक वृद्धी आणि आर्थिक विकासातील फरक स्पष्ट करा. [10]
किंवा
विकास अंतरासंबंधी पर्यायी उपाययोजना - मानवी विकास निर्देशांक स्पष्ट करा.
- प्र.2) दारिद्र्य म्हणजे काय? दारिद्र्याचे मोजमाप करण्यातील समस्या स्पष्ट करा. [10]
किंवा
आर्थिक विषमता म्हणजे काय? आर्थिक विषमता दूर करण्यासाठी उपाययोजना सांगा.
- प्र.3) रोझेन्स्टीन रोडान यांचा 'धक्का सिध्दांत' स्पष्ट करा. [10]
किंवा
'संतुलित विकास' सिध्दांताचे टिकात्मक परीक्षण करा.
- प्र.4) स्थलांतर म्हणजे काय? स्थलांतराची कारणे स्पष्ट करा. [10]
किंवा
लिंग गुणोत्तर म्हणजे काय? भारताच्या लोकसंख्येचे लिंग गुणोत्तर स्पष्ट करा.
- प्र.5) अल्पविकसीत देशांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [10]
किंवा
आर्थिक वृद्धीचे सोलोचे प्रतिमान स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2620

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 3003

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

EC : 3003 - Modern Banking

(2013 Pattern) (Credit System) (Core Course)

Time :3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :-

- 1) Attempt all questions.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) Answer should be precise and to the points.
- 4) Answer each question in 250 words.

Q1) Explain the balance-sheet of a commercial banks. [10]

OR

Explain the principles of liquidity, safety and profitability.

Q2) Explain the structure of capital market in India. [10]

OR

State the provisions of the banking regulation. Act,1949.

Q3) Explain in brief the nature and significance of NBFIs in India. [10]

OR

Evaluate the performance of mutual funds in India.

Q4) Explain the nature and role of foreign exchange market. [10]

OR

Explain the impact of global financial crisis - 2008 on developing economies.

Q5) Explain the working and performance of IBRD since 1991. [10]

OR

Explain the present status and problems of 'E' Banking in India.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2620

[5304] - 3003

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

EC : 3003 - Modern Banking

(2013 Pattern) (Credit System) (Core Course)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावित.
4) प्रत्येक प्रश्नांची उत्तरे 250 शब्दांत सोडवा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) व्यापारी बँकेचा ताळेबंद स्पष्ट करा. [10]

किंवा

रोखता, सुरक्षितता आणि लाभप्रदता ही तत्वे स्पष्ट करा.

प्र.2) भारतीय भांडवल बाजाराची रचना स्पष्ट करा. [10]

किंवा

1949 च्या बँक व्यवसाय नियमन कायद्यातील तरतूदी सांगा.

प्र.3) भारतातील बँकेतर वितीय संस्थांचे स्वरूप आणि महत्त्व स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतातील म्युच्युल फंडाच्या कामगिरीचे मूल्यमापन करा.

प्र.4) परकिय विनिमय बाजाराचे स्वरूप आणि भूमिका स्पष्ट करा. [10]

किंवा

जागतिक वितीय अरिष्ट 2008 चा विकसनशील अर्थव्यवस्थेवरील परिणाम स्पष्ट करा.

प्र.5) 1991 पासून जागतिक बँकेची कार्यपध्दती व कामगिरी स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतातील 'ई' बँकिंगची सद्यास्थिती आणि समस्या स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2621

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 3004

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

EC : 3004 - Demography

(2013 Pattern) (Credit System) (Non - Core Course)

Time :3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :-

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) Answer should be precise and to the point.
- 4) Answer each question in 250 words.

Q1) What is demography? Explain the nature and scope of demography. [10]

OR

Explain the merits and demerits of sample survey method.

Q2) Critically examine the optimum population theory. [10]

OR

Explain the Hebert - Spencer's Biological theory of population.

Q3) What is fertility? Explain various factors affecting fertility. [10]

OR

What is census? Explain the uses and importance of census.

Q4) What is sex Ratio? State the factor affecting sex-ratio in India. [10]

OR

Explain the causes and effects of Migrations.

Q5) What is labour force? What are the reasons for lower percentage of women in labour force. [10]

OR

Explain the malthusian theory of population.

Total No. of Questions : 5]

P2621

[5304] - 3004

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

EC : 3004 - Demography

(2013 Pattern) (Credit System) (Non - Core Course)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :ह 1) सर्व प्रश्न सोडवीणे आवश्यक.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावित.
4) प्रत्येक प्रश्नांची 250 शब्दांत उत्तरे लिहा.

-
- प्र.1) लोकसंख्या शास्त्र म्हणजे काय ? लोकसंख्या शास्त्राचे स्वरूप आणि व्याप्ती स्पष्ट करा. [10]
किंवा
नमुना सर्वेक्षण पध्दत गुण - दोषासह स्पष्ट करा.
- प्र.2) पर्याप्त लोकसंख्या सिध्दांताचे टिकात्मक परीक्षण करा. [10]
किंवा
हर्बर्ट - स्पेन्सरचा जैविक सिध्दांत स्पष्ट करा.
- प्र.3) जनन क्षमता म्हणजे काय ? जननक्षमतेवर परिणाम करणारे विविध घटक स्पष्ट करा. [10]
किंवा
जनगणना म्हणजे काय ? जनगणनेचे उपयोग आणि महत्व स्पष्ट करा.
- प्र.4) स्त्री - पुरुष प्रमाण म्हणजे काय ? भारतातील स्त्री -पुरुष प्रमाणावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा. [10]
किंवा
स्थलांतराची कारणे आणि परिणाम स्पष्ट करा.
- प्र.5) श्रमदल म्हणजे काय ? श्रमदलात स्त्रीयांचे प्रमाण कमी असण्याची कारणे कोणती. [10]
किंवा
माल्थसचा लोकसंख्याविषयक सिध्दांत स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2622

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 3005

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

EC - 3005 : World Economy

(2013 Pattern) (Credit System)

Time :3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :-

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*

Q1) What is World Economy? Explain the structure of World Economy. [10]

OR

Explain the role of Multinational Corporations in the World Economic development.

Q2) Explain the role of BRICS in the world economy. [10]

OR

Explain the objectives and functions of South Asian Association for Regional Cooperation.

Q3) Explain the effects of disintegration of Soviet Union [10]

OR

Explain the composition of trade of African Countries.

Q4) Discuss the effects of US debt crisis on World Economy. [10]

OR

Explain the eurozone crisis and its impact of India.

Q5) Explain the effects of globalisation on Indian economy. [10]

OR

Explain the place of China in world trade.

Total No. of Questions : 5]

P2622

[5304] - 3005

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

EC - 3005 : World Economy
(2013 Pattern) (Credit System)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शावितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावित.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्र.1) जागतिक अर्थव्यवस्था म्हणजे काय? जागतिक अर्थव्यवस्थेची रचना स्पष्ट करा. [10]
किंवा
जागतिक आर्थिक विकासातील बहुराष्ट्रीय महामंडळांची भूमिका स्पष्ट करा.
- प्र.2) ब्रिक्स (BRICS) देशांची जागतिक अर्थव्यवस्थेतील भूमिका विशद करा. [10]
किंवा
दक्षिण आशियाई देशांच्या प्रादेशिक सहकार्य संघटनेची उद्दिष्ट आणि कार्ये विशद करा.
- प्र.3) सोव्हियत रशियाच्या विघटनाचे परिणाम स्पष्ट करा. [10]
किंवा
अफ्रिकन देशांच्या व्यापाराची रचना स्पष्ट करा.
- प्र.4) अमेरिकेतील कर्ज संकटाच्या जागतिक अर्थव्यवस्थेवरील परिणामांची चर्चा करा. [10]
किंवा
'युरो क्षेत्रीय अरिक्टा' च्या भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील परिणामाची चर्चा करा.
- प्र.5) जागतिकीकरणाचे भारतीय अर्थ व्यवस्थेवरील परिणाम स्पष्ट करा. [10]
किंवा
जागतिक व्यापारातील चिनचे स्थान स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2623

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 3006

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

EC : 3006 - Economics of Finance

(2013 Pattern) (Credit System) (Non - Core Course)

Time :3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :-

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*
- 4) *Answer each questions in 250 words.*

Q1) Explain the structure of financial system in an Economy. **[10]**

OR

Explain the functions of financial market.

Q2) Explain the instruments of money market and capital market. **[10]**

OR

Explain the concepts of debt market. Equity market and financial service market.

Q3) Explain the capital asset pricing theory. **[10]**

OR

Explain arbitrage pricing theory and its significance.

Q4) What is future market? Explain the risks in future market. **[10]**

OR

What is hedging? How does it differ from speculation.

Q5) Define derivation and explain the types of it. **[10]**

OR

How the financial system is regulated.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2623

[5304] - 3006

M.A. (Part - II) (Semester - III)

ECONOMICS

EC : 3006 - Economics of Finance

(2013 Pattern) (Credit System) (Non - Core Course)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शावितात.
3) उत्तरे नेमकी व मूदेसूत असावीत.
4) प्रत्येक प्रश्नांची उत्तरे 250 शब्दांत सोडवा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्र.1) अर्थव्यवस्थेतील वित्तीय पध्दतीची संरचना स्पष्ट करा. [10]
किंवा
वित्तीय बाजाराचे कार्य स्पष्ट करा.
- प्र.2) नाणेबाजार व भांडवल बाजाराचे साधने स्पष्ट करा. [10]
किंवा
कर्जबाजार, समबाजार आणि वित्तीय सेवा बाजार यातील फरक स्पष्ट करा.
- प्र.3) भांडवली मालमत्ता मूल्यांकन प्रतिमान स्पष्ट करा. [10]
किंवा
पणन (Arbitrage) किंमत सिध्दांत स्पष्ट करून त्याचे महत्व सांगा.
- प्र.4) भविष्यकालीन (भावी) बाजार म्हणजे काय? ते सांगून त्यातील - धोके स्पष्ट करा. [10]
किंवा
बचाव व्यवहार म्हणजे काय? सट्टेबाजीच्या तुलनेत तो कसा वेगळा आहे ते दाखवा.
- प्र.5) तद्भव (Derivative) ही संकल्पना स्पष्ट करून त्याचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. [10]
किंवा
वित्तीय प्रणालीवर नियंत्रण कसे ठेवतात.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2624

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 4001

M.A. (Part - II) (Semester - IV)

ECONOMICS

EC : 4001 - Macro Economics - II

(2013 Pattern) (Credit System) (Core Course)

Time :3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :-

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer each questions in 250 words.*
- 4) *Answer should be precise and to the points.*

Q1) Explain liquidity measures according to reddy committee Report. [10]
OR

What is money? Explain the debate relating to difinition of money.

Q2) Discuss the views of friedman on demand for money. [10]
OR

Explain in detail 'Fisher's Quantity theory of money.

Q3) Explain RBI's measures of money supply. [10]
OR

Explain fully the concept of demand pull - Inflation.

Q4) Explain the philips curve analysis. [10]
OR

Explain the loanable funds theory.

Q5) State and explain the keynesian liquidity preference theory of interest. [10]
OR

Define Inflation. Explain in detail causes of Inflation.

Total No. of Questions : 5]

P2624

[5304] - 4001

M.A. (Part - II) (Semester - IV)

ECONOMICS

EC : 4001 - Macro Economics - II

(2013 Pattern) (Credit System) (Core Course)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शावितात.
3) प्रत्येक प्रश्नांची उत्तरे 250 शब्दांत उत्तर लिहा.
4) उत्तरे नेमकी आणि मूद्देसूत असावीत.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्र.1) रेड्डी समिती अहवलानुसार तरलता मापने स्पष्ट करा. [10]
किंवा
पैसा म्हणजे काय? पैशाच्या व्याख्येसंदर्भातील वादविवाद स्पष्ट करा.
- प्र.2) पैशाच्या मागणीबाबत फ्रिडमनच्या विचारांची चर्चा करा. [10]
किंवा
फिशरचा चलनसंख्यामान सिध्दांत सविस्तर स्पष्ट करा.
- प्र.3) भारताच्या रिझर्व्ह बँकेची पैशाच्या पुरवठ्याची मापने स्पष्ट करा. [10]
किंवा
मागणी ताणनिर्मित चलनवाढीची संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.
- प्र.4) फिलिप्स वक्र विश्लेषण स्पष्ट करा. [10]
किंवा
व्याजाचा कर्जाऊ निधी सिध्दांत स्पष्ट करा.
- प्र.5) व्याजासंबंधीचा केन्सचा रोखता पसंती सिध्दांत सांगा व स्पष्ट करा. [10]
किंवा
चलनवाढीची व्याख्या द्या. चलनवाढीची कारणे सविस्तर स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2625

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 4002

M.A. (Part - II) (Semester - IV)

ECONOMICS

EC : 4002 - Growth and Development - II
(2013 Pattern) (Credit System) (Core Course)

Time :3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :-

- 1) *Attempt all question.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precised and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) Explain the role of agriculture in economic development. **[10]**

OR

Explain the role of industry in economics development.

Q2) What is meant by import substitution? Explain the Importance of import substitution. **[10]**

OR

What is meant by monetary policy? Explain the objectives of monetary policy.

Q3) Discuss 'Trade as an engine of growth.' **[10]**

OR

Explain the role of FDI in the economic development.

Q4) Explain the role of self help groups in development. **[10]**

OR

Explain the various measures of poverty alleviation.

Q5) Explain the role of Infrastructure in economic development. **[10]**

OR

Explain in detail the role of fiscal policy in developing countries.

Total No. of Questions : 5]

P2625

[5304] - 4002

M.A. (Part - II) (Semester - IV)

ECONOMICS

EC : 4002 - Growth and Development - II
(2013 Pattern) (Credit System) (Core Course)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मूद्देसूत असावीत.
4) प्रत्येक प्रश्न 250 शब्दांत सोडवा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्र.1) आर्थिक विकासात शेतीची भूमिका स्पष्ट करा. [10]
किंवा
आर्थिक विकासात उद्दोगाची भूमिका स्पष्ट करा.
- प्र.2) आयात पर्यायीकरण म्हणजे काय ? आयात पर्यायीकरणाचे महत्व स्पष्ट करा. [10]
किंवा
चलन विषयक धोरण म्हणजे काय ? चलन विषयक धोरणाची उद्दिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- प्र.3) व्यापार हे वृद्धीचे इंजिन आहे, यांवर चर्चा करा. [10]
किंवा
आर्थिक विकासात परकीय प्रत्यक्ष गुंतवणुकीची भूमिका स्पष्ट करा.
- प्र.4) विकासातील स्वयंसहाय्यता बचत गटांची भूमिका स्पष्ट करा. [10]
किंवा
दारिद्र्य निर्मूलन विषयक विविध उपाययोजना स्पष्ट करा.
- प्र.5) आर्थिक विकासात पायाभूत सुविधांची भूमिका स्पष्ट करा. [10]
किंवा
विकसनशील देशातील राजकोषीय धोरणाची भूमिका सविस्तर स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2626

[Total No. of Pages : 2

[5304]- 4003
M.A (Part - II) (Semester - IV)
Economics
EC - 4003 : Research methodology
(2013 Pattern) (Credit system)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figure to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*

Q1) What is meant by research ? Explain the types of research. **[10]**

OR

Explain the importance and limitations of social science research

Q2) Explain the sources of secondary data collection **[10]**

OR

What is meant by hypothesis ? Explain the Role of Hypothesis in Research.

Q3) What is central tendencies ? Explain the measures of central tendencies. **[10]**

OR

What is meant by correlation ? Explain the types of correlation.

Q4) Explain the sources Globale information. **[10]**

OR

Explain the stage of report writing.

Q5) Explain the types of samples **[10]**

OR

Explain the importance and types of tabulation

P.T.O

Total No. of Questions : 5]

P2626

[5304]- 4003
M.A (Part - II) (Semester - IV)
Economics
EC - 4003 : Research methodology
(2013 Pattern) (Credit system)
(मराठी रुपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावीत.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्रश्न 1)** संशोधन म्हणजे काय ? संशोधनाचे प्रकार स्पष्ट करा. [10]
किंवा
सामाजिक शास्त्राच्या संशोधनाचे महत्व व मर्यादा स्पष्ट करा.
- प्रश्न 2)** तथ्य संकलनाचे दुय्यम स्रोत स्पष्ट करा. [10]
किंवा
ग्रहितकृत्य म्हणजे काय ? संशोधनात ग्रहितकृत्यांची भूमिका स्पष्ट करा.
- प्रश्न 3)** केंद्रिय प्रवृत्ती म्हणजे काय ? केंद्रिय प्रवृत्तीचे मापने स्पष्ट करा. [10]
किंवा
सहसंबंध म्हणजे काय ? सहसंबंधाचे प्रकार स्पष्ट करा
- प्रश्न 4)** जागतीक माहितीचे स्रोत स्पष्ट करा. [10]
किंवा
अहवाल लेखनाच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.
- प्रश्न 5)** नमुना निवडीचे प्रकार स्पष्ट करा [10]
किंवा
सारणीकरणाचे महत्व व प्रकार स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2627

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 4004

M.A (Part - II) (Semester IV)

ECONOMICS

EC - 4004 : Rural Development (Non-core course)

(2013 Pattern) (Credit system)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt all questions.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) Answer should be precise and to the point.
- 4) Answer each question in 250 words.

Q1) Explain the objectives and importance of rural development in India. [10]

OR

Explain the problems of rural infrastructure in India.

Q2) Explain the causes of rural inequality in India. [10]

OR

Evaluate the performance of integrated rural development programme in India.

Q3) Discuss the PURA approach of rural development in India. [10]

OR

Explain the causes of rural indebtedness in India.

Q4) Explain the role of commercial banks in rural development of India. [10]

OR

Explain the causes of rural migration in India.

Q5) Critically examine the performance of MGNREGS in India [10]

OR

Discuss the problems of human development in rural India.

P.T.O

Total No. of Questions : 5]

P2627

[5304] - 4004
M.A (Part - II) (Semester IV)
ECONOMICS
EC - 4004 : Rural Development (Non-core course)
(2013 Pattern) (Credit system)
(मराठी रुपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे अचूक व मुद्दे सूद असावीत.
4) प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर 250 शब्दात असावे.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्रश्न 1)** भारतातील ग्रामीण विकासाची उद्दिष्टे व महत्व स्पष्ट करा. [10]
किंवा
भारतातील ग्रामीण पायाभूत संरचनेच्या समस्या स्पष्ट करा.
- प्रश्न 2)** भारतातील ग्रामीण विषमतेची कारणे स्पष्ट करा. [10]
किंवा
भारतातील एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रमाच्या कामगिरीचे मूल्यमापन करा.
- प्रश्न 3)** भारतातील ग्रामीण विकासाच्या पुरा दृष्टिकोनाची चर्चा करा. [10]
किंवा
भारतातील ग्रामीण कर्जबाजारीपणाची कारणे स्पष्ट करा.
- प्रश्न 4)** भारतातील व्यापारी बँकाची ग्रामीण विकासातील भूमिका स्पष्ट करा. [10]
किंवा
भारतातील ग्रामीण स्थलांतराची कारणे स्पष्ट करा.
- प्रश्न 5)** भारतातील मनरेगाच्या कामगिरीचे टीकात्मक परीक्षण करा. [10]
किंवा
ग्रामीण भारतातील मानवी विकास विषयक समस्यांची चर्चा करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2628

[Total No. of Pages : 3

[5304] - 4005

M.A (Part - II) (Semester IV)

Economics

EC - 4005 : Economics of Environment (Non- Core course)

(2013 Pattern) (Credit system)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt all questions.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) Answer should be precise and to the point.
- 4) Answer each question in 250 words.

Q1) Explain the nature and scope of Economics of environment. [10]

OR

Explain the environmental policy of India.

Q2) Explain the consequences of forest depletion. [10]

OR

Explain the effects of environment on human being.

Q3) Explain the significance of social forestry. [10]

OR

Explain the causes of environmental degradation.

Q4) Explain the environmental problems of agriculture development. [10]

OR

Explain the role of public sector in environmental protection.

Q5) Explain the role of environmental education in protection of environment. [10]

OR

Explain the effects of climate change on an economy.

P.T.O

Total No. of Questions : 5]

P2628

[5304] - 4005

M.A (Part - II) (Semester IV)

ECONOMICS

Economics of Environment (Non-Core course)

(2013 Pattern) (Credit system)

(मराठी रुपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) उत्तरे अचुक व मुद्दे सूद असावीत.
 - 4) प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर 250 शब्दात असावे.
 - 5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्रश्न 1)** पर्यावरणाच्या अर्थशास्त्राचे स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा. [10]
किंवा
भारताचे पर्यावरणविषयक धोरण स्पष्ट करा.
- प्रश्न 2)** जंगल विनाशाचे परिणाम स्पष्ट करा. [10]
किंवा
पर्यावरणाचे मानवी जीवनावरील परिणाम स्पष्ट करा.
- प्रश्न 3)** सामाजिक वनीकरणाचे महत्त्व स्पष्ट करा. [10]
किंवा
पर्यावरण अधः पतनाची कारणे स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) कृषी विकासातील पर्यावरणाविषयक समस्या स्पष्ट करा. [10]

किंवा

पर्यावरण संरक्षणातील सार्वजनिक क्षेत्राची भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) पर्यावरण संरक्षणातील पर्यावरण शिक्षणाची भूमिका स्पष्ट करा. [10]

किंवा

हवामान बदलाचे अर्थव्यवस्थेवरील परिणाम स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2629

[Total No. of Pages : 2

[5304] - 4006
M.A. (Part - II) (Semester - IV)
ECONOMICS
EC-4006 : Econometrics
(2013 Pattern) (Credit System)

Time :3 hours]

[Max. Marks :50

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt all questions.*
- 2) All questions carry equal marks.*
- 3) Use of non-programmable calculator is allowed.*
- 4) Symbols have their usual meaning.*

Q1) Explain the ordinary least square method of estimating parameters of the linear regression model clearing stating the assumptions involved. Also explain the significance of the stochastic disturbance term in the model.

OR

Explain the nature of autocorrelation and discuss the methods of detection of autocorrelation.

Q2) Explain the methods of detection of muticollinearity and practical consequences of using OLS estimators in presence of multicollinearity.

OR

The following data relates to the scores obtained by 9 salesmen of a company in an intelligence test and their weekly sales in thousands of Rs.

Salesmen:	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Test score :	50	60	50	60	80	50	80	40	70
Weekly sales :	30	60	40	50	60	30	70	50	60

Obtain the regression equation of sales on test scores of the salesmen and estimate sales if the test score of a salesman is 65.

P.T.O.

Q3) State and prove the properties of the OLS estimators stating Gauss Markov theorem.

OR

Explain the use of dummy variable in seasonal analysis using illustration.

Q4) Obtain the reduced form of the following National income Model

$$C_t = \alpha_0 + \alpha_1 (Y_t - T_t) \dots 0 < \alpha_1 < 1.$$

$$I_t = \beta_1 y_{t-1} + \beta_2 R_t \dots \beta_1 > 0, \beta_2 < 0$$

$$Y_t = C_t + I_t + G_t$$

Where C_t , I_t and T_t represent consumption, investment, National income respectively and are current endogenous variables. T_t , R_t and G_t represent taxes on income, government regulator and government expenditure respectively as current exogenous variables and Y_{t-1} is a lagged endogenous variable.

OR

Explain the problem of identification in simultaneous equations model. State and explain rules of identification.

Q5) Explain how dummy variable is used to examine structural stability of a regression model using an illustration.

OR

- i) Discuss Vector Autoregressive Model (VAR).
- ii) Discuss coefficient of determination as a measure of goodness of fit

